Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.
Nr. 29. Zakopane, dnia 23-go grudnia 1926 r. Rok IV.

GŁOS ZAKOPIAŃSKI

Pismo tygodniowe z listą gości i informatorem.

Cena 30 gr. REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Zakopane, Krupówki 20. Telefon 56.

Warunki prenumeraty: kwartalnie 2 zł. 50 gr. — Cena ogłoszeń: za wiersz wysokości 1 mm, szerokości 1 szpalty 20 groszy za tekstem; 30 groszy w tekście; 40 groszy na 1 stronie przed tekstem; za adres w skorowidzu, najmniej 10 razy, za każdy raz 1 zł.

DR HENRYK WILCZYŃSKI.

O przyszłość Zakopanego.

(Dokończenie).

Jeśli Zakopane ma się stać miastem uzdrowiskowem, odpowiadającem w znacznej mierze wymaganiom higjeny, — jeśli ma się rozwijać w takim kierunku, by lekarze i pedagodzy wysyłając do Zakopanego, nie mieli wyrzutów sumienia, to na wielkim terenie gminy Zakopanego powinna być wydzielona dzielnica, w której przepisom higjeny, szczególnie pod względem budownictwa, stanie się jaknajprędzej zadość. Dla tej dzielnicy należy stworzyć ustawę budowlaną, kanalizację, regulację ulic, przepisy policyjne zabezpieczające spokój po godz. 8-ej wieczorem i ciszę po godz. 10-tej. Kina i zabawy powinny się odbywać i zakańczać przed godz. 8-mą wieczorem.

W dzielnicy tej należycie uposażony lekarz sanitarny (bez prawa praktyki prywatnej) ma działać ustawicznie — kontrolować czystość mieszkań, dziedzińców, kuchen, spiżarń, służby, naczyń; lekarz ten powinien mieć prawo, po uprzedzeniu ostrzegawczem (a bezskutecznem) zamknąć dom dla przyjezdnych, powinien mieć prawo doraźnego karania grzywnemi.

Resztę terenu Zakopanego — należy przystosować do potrzeb turystów i gości zdrowych.

Zakopane wieś, a Zakopane miasteczko uzdrowiskowe — to są dwie sprawy.

Miasteczko — powinno mieć ściśle ograniczony teren, o własnym statucie, wykonanie którego powinno się znajdować w ręku Komisji wyłonionej z rady gminnej, pod przewodnictwem komisarza rządowego. Sprawami gminy poza terenem miasteczka — kieruje cała gmina przez swe organy wykonawcze.

W ten sposób Zakopane zarówno w swej najważniejszej części, jak i całości zachowałoby ustrój gminy, jedynie racjonalny. O sprawy Zakopanego, jego frekwencję i rozwój — dbałyby czynniki miejscowe, cieszące się zaufaniem ogółu. Wszelkie inne ciała społeczne, jakieś klimatyczne komisje, jakieś Rady Zdrowia, jakieś Zarządy Sanitarnych Okręgów i t. p. są bez znaczenia, powiększają tylko zamęt i przezesomanję.

Rada gminna wraz ze swą komisją uzdrowiskową — zupełnie wystarczy, by Zakopanemu zapewnić rozwój — ale pod pewnymi warunkami.

Przedewszystkiem — obrany wójt lub burmistrz powinien stale się znajdować w Zakopanem. W razie wyboru jego na posła — traci stanowisko burmistrza. Bo Zakopane jest za biedne na to, by bawić się w wielkomiejskie magistraty o licznych synekurach, poza tem potrzebuje ciągłej nieprzerwanej systematycznej pracy swego naczelnika gminy. Jeśli ta praca da wynik, da Zakopanemu dobrobyt. Natomiast posłowanie zakopiańskich wójtów — doprowadzić może gminę zakopiańską do ruiny. Trzeba mieć nadzieję, że Sejm Polski przestanie być wszystkiem, lecz zajmie się tem, do czego był przeznaczony — to jest ustawodawstwem i niczem więcej. A senat zostanie może kiedyś — tylko stróżem ustaw. Wtedy wyznaczony przez Prezydenta Rząd — będzie mógł w porozumieniu z organami samorządów rządzić, a nie targować się o każdy drobiazg z 19-tu stronnictwami.

Subwencje rządowe na Zakopane powinny ustać. Zakopane ma dochody z taks — trzeba je umieć zużyć na rozwój Zakopanego—Uzdrowiska i na nic więcej. W tej dziedzinie musi zapanować samowystarczalność — i skromność wymagań. Trzeba pieniądze i czas zużywać — w Zakopanem, dla Zakopanego, przez Zakopane. Zjazdom, jazdom i rozjazdom — dać spokój. Wszelkie Komisje ograniczyć do łona rady gminnej i rzeczoznawców. Przy tem możliwie po obywatelsku. Wtedy, komisarz rządowy jako przewodniczący komisji uzdrowiskowej skuteczniej uzyska pomoc rządu, jeśli będzie potrzebna, niż konwentykiel na przestrzeni Warszawa—Zakopane — bez końca. Czy Zakopane odniosło naprzykład jakikolwiek pożytek z jazdy prezesa T. K. U. do (Paryża) Francji? Czy w ciągu lat 8-miu ostatnich znać jaki postęp w Zakopanem w kierunku jego zdrowotności? Jeśli się co stało — to tylko rozrost budowlany prywatny. Zato rozrosły się agendy i pomnożyli urzędnicy w Gminie i Klimatyce i t. d. A to kosztuje.

Trzeba też raz zakończyć marzenie o starostwie uzdrowiskowem, o zagranicznych kapitałach, o hotelach „szwajcarskich" i t. p. Cudzoziemcy nie są znów ani tak naiwni, ani tak pochopni do wikłania się w polskie nieustabilizowane warunki gospodarcze i prawne. A jeśliby się i cudzoziemcy pokusili — to zechcą grubo zarobić. Bo ryzykują. Tymczasem Zakopane może liczyć jedynie na własną, swojską publiczność, która się masowo zadowoli pięknem Zakopanego, jeśli w niem zapanuje czystość i porządek. Od fiakra — aż do właściciela hotelu, od góralskiej izby — aż do pałacyku.

I Zakopane jako miasto czy gmina — niech troszczy się tylko o siebie samo. Niech nie myśli, że ma coś ze stolicy, niech nie sięga po Tatry wysokie i Morskie Oko lub Witów. Niech całą swą energję zużyje — na Zakopane—Uzdrowisko i Zakopane Wieś. Trzeba zejść z przedwojennych koturnów — przestać nadymać się międzynarodowościami i międzypartyjnościami — trzeba przestać bawić się w całą Polskę, a zająć się Zakopanem właściwem — skromnie, wytrwale, rzeczowo, na właściwą miarę, bez murzynów, bez premjerów, bez indyczych piórek jako orlich.

Przypomnę tu to, co pisałem jako Pertinax w swej broszurze: projekty ponad stan i możność — tylko uniemożliwiają postęp, rozwój, służą tylko demagogji, są objawem manji czy wysokogórskiego podniecenia — nietylko bez rezultatu — owszem ze stratą czasu, z wynikami dzikiego zabudowywania i rabunkowego, doraźnego wykorzystywania wszelkiej sposobności, z plecami niczem nieodpowiedzialnych komisji i Towarzystw, pseudospołecznych opiek, jałowych ankiet i rezolucji, wśród ustawicznego oczekiwania manny niebieskiej ze skarbu Rzeczypospolitej.

Obywatele płacąc państwowe podatki — chcą mieć silną armję obronną, chcą mieć liczne szkoły ogólno-kształcące i zawodowe, chcą się doczekać szybkich sądów sprawiedliwych, licznych dróg komunikacyjnych, sprawnych organów bezpieczeństwa publicznego, chcą mieć ustawodawstwo przemysłowo-handlowe gwarantujące rozwój prywatnej energji i sukces pracy wśród wolnej rywalizacji i konkurencji. A kwestje zdrowotności, przemysłu gospodnio-szynkarskiego, sportów, turystyki i zabaw, — zabezpieczeń socjalnych — niech pozostawi przy gminie i samorządach: niech one we własnym interesie, według własnej możności i lokalnych warunków dbają o własny dobrobyt, o własny interes — na własny rachunek. Centralizacja tych zagadnień via stolica, via polityczne centralne zarządy partji, pod kątem ideałów programowych społecznych myślicieli i marzycieli — prowadzi do skoszarowania życia, do zaniku twórczości indywidualnych organizmów, odwiecznych, niewzruszalnych — t. j. gminy i rodziny. Prowadzi do emigracji najtęższych jednostek do krajów o wolniejszym oddechu społecznym, gdzie praca i jej wyniki nie będzie ograniczona stekiem ustawowych i przepisowych utrudnień, lub gdzie najważniejsze prawa są na długo stabilizowane krótką, zwięzłą, jasną — konstytucją.

Ta dygresja do spraw ogólnych w odniesieniu do Zakopanego — uczyniona została w kierunku wzniecenia myśli poniechania opierania się i nadziei na jakieś Państwowe Rady Zdrowia, Centralne Zarządy Towarzystw Balneologicznych, Zjazdy Prezesów Komisyj Klimatyczno-zdrojowych, Zarządy Główne Okręgów Sanitarno-Górniczych i t. p. lotne ciała od Morskiego Oka w Tatrach po Gdynię nad Bałtykiem... Zakopane — sobie! To wystarczy. A Tatry — sobie: to konieczne, a zgoła odrębne.

Warszawa, dnia 22 października 1926 r.

Ze sportu.

Narciarskie projekty na rok 1927.

Program zawodów narciarskich zbliżającego się sezonu zimowego obejmuje cały szereg imprez sportowych, które miejscowe kluby wprowadzać będą w czyn w miarę sprzyjających warunków śnieżnych. Według informacji zasięgniętych u źródeł sportowych już z początkiem stycznia odbędą się skoki narciarskie na skoczni w dal. Jaworzynki i biegi z przeszkodami na Gubałówce (gymkhana). Użytkowanie wielkiej skoczni pod Krokwią stoi na razie pod znakiem zapytania, gdyż szkody poczynione przez deszcze są znaczne i tylko większe opady śnieżne mogą wyrównać szczeliny na zeskoku. Jest jednak nadzieja, że przy pomocy czynników samorządowych i wojska można będzie Krokiew przyprowadzić do stanu używalności jeszcze przed właściwym sezonem. Skocznię w Jarzynce, wiatr halny rzucił kilka drzew na rusztowanie rozbiegu i wskutek tego załamał się cały pomost. Zarząd Dóbr p. Uznańskiego w Jaszczurówce w pełnem zrozumieniu znaczenia skoczni Jaworzyńskiej dla sezonu zimowego Zakopanego ofiarował bezinteresownie powalone drzewa na naprawę skoczni.

Termin międzynarodowych zawodów narciarskich w Zakopanem ustalony został przez Polski Zw. Narc. na 17—20 lutego. Termin ten nasuwa dość smutne refleksje z ostatnich dwuch lat, gdy koniecznem było po kilka razy terminy zawodów przesuwać z powodu braku śniegu, zjadanego przez wiatr halny i odwilż, natomiast koniec lutego i początek marca najlepiej odpowiada „świętu sportowemu". — Zobaczymy! W kołach narciarskich Zakopanego ożywia się ruch organizacyjny. Zawodnicy rozpoczęli już „zaprawę". W bież. roku brak jednak trenera, którybу porywał zawodników za sobą, jak to czynił przez dwa lata p. Stolpe. Wprawdzie P. Z. N. poczynił już starania o trenera w Szwecji i na miejsce Stolpego ma przybyć starszy już wiekiem trener Thorleifaas, jednak jak fachowcy twierdzą wysoka klasa biegu naszych zawodników niewiele odniesie korzyści z dobrych chęci P. Z. N. Niezależnie od starań P. Z. N. nawiązała już S. N. P. T. T. w Zakopanem korespondencję ze sławnym skoczkiem norweskim A. Ljungmanem, który niewątpliwie znów zagości w Zakopanem w okresie międzynarodowych zawodów.

Wśród zawodników miejscowych, którzy mają

coś do powiedzenia na trasie biegu czy na skoczni nie zaszło wiele zmian. Z żalem tylko należy stwierdzić ubytek p. Augusta Zamoyskiego z grona zawodników, który wskutek zderzenia swego motocyklu z rowerem uległ w Paryżu ciężkiemu uszkodzeniu stopy i w roku bież. startować nie będzie. Przez weryfikację zawodników po ostatnich międzynarodowych zawodach uzupełnione zostały doskonałymi zawodnikami klasy sen. I., II., III. Na projektowany trójmecz międzypaństwowy Polski, Czechosłowacji i Rumunji, który ma się odbyć we Lwowie lub w Worochcie wybór zawodników nie trafi na żadne trudności i Polska wyjdzie z tych zapasów niewątpliwie zwycięsko, zwłaszcza, że i drużyna wojskowa będzie reprezentowana przez zawodników zakopiańskich będących obecnie w służbie wojskowej w 3 p. s. p.

Program

zawodów narciarskich mających się odbyć w Zakopanem w sezonie 1926/27 ustalony na wspólnem posiedzeniu Zarządów SNPTT. i Sokoła w dniu 29. października 1926.

26 grudnia 1926 r. (niedziela) Konkurs skoków org. wspólnie.

31 grudnia 1926 r. Gynkhama SNPTT. i Sokół.

2 stycznia 1927 r. (niedziela): Konkurs skoków na Krokwi, org. wspólna SNPTT. i Sokół.

9 stycznia (niedziela): (bieg sztafetowy 3×6 t. zw. gwiazdowy) org. wspólnie.

15 do 16 stycznia (sobota-niedziela): Zawody w biegu kombinowanym o Mistrzostwo Zakopanego org. Sokół.

29 stycznia: Bieg 30 km., org. SNPTT.

30 stycznia: Konkurs skoków na Krokwi, org. SNPTT.

14 lutego: Konkurs skoków na Krokwi, org. Sokół.

28 lutego: Konkurs skoków na Krokwi, org. SNPTT.

6—7 marca (sobota-niedziela): Bieg Tatrzański i konkurs skoków, projektowanem jest nadanie tym zawodom nazwy „Zawody o Mistrzostwo Tatr Polskich" org. SNPTT.

Listy do Redakcji.

Do Redakcji „Głosu Zakopiańskiego" w Zakopanem.

Wobec treści artykułu zawartego w Nrze 27 „Górala", zarzucającego organom Władz Skarbowych zamiar salwowania M. Tylka przed odpowiedzialnością karno-sądową względnie zatajenia przed Władzami wyższemi jego afery — zmuszony jestem do następującego przedmiotowego wyjaśnienia sprawy Tylka, o ile ma ona jakikolwiek związek z władzami skarbowemi. I tak:

1) M. Tylke nie był nigdy używany przez władze skarbowe ani do ściągania podatków ani też do pomocy przy ich wymiarze, który jak to powszechnie wiadomo, jest atrybucją komisji obywatelskich (szacunkowych), natomiast w czasie od 1 sierpnia 1920 do 31 lipca 1922 pobierał ze Skarbu Państwa płacę pomocnika kancelaryjnego za czynności ciążące na Urzędach gminnych w t. zw. poruczonym zakresie ich działania (doręczanie pism urzędowych, badanie adresów nieobecnych w gminie płatników, stwierdzanie identyczności osób i przedmiotów majątkowych i t. p.), które to czynności spełniał Urząd gminny w Zakopanem nadzwyczaj powoli i niedbale — tłumacząc się brakiem dostatecznych sił kancelaryjnych, zmuszonych rzekomo wobec przeciążenia ilością tych agend — pracować poza godzinami urzędowemi.

Wynagrodzenie M. Tylka za te właśnie agendy miało na celu sprawniejsze i szybsze ich załatwianie przez urząd gminny względnie przez tegoż Tylka jako ówczesnego inspektora policji gminnej.

Wypłatę wynagrodzenia tego wstrzymano od 1-go VIII. 1922 po przekonaniu się, iż wydatek na ten cel ponoszony przez Skarb Państwa nie opłacał się względnie nie o wiele przyczyniał się do sprawniejszego funkcjonowania Urzędu gminnego w dziale czynności poruczonego zakresu działania gminy.

O żadnym protestowaniu b. burmistrza przeciw wypłacaniu M. Tylkowi owego wynagrodzenia — nic żadnej Władzy skarbowej nie wiadomo. Nie wiadomo również jaki związek mógł zachodzić pomiędzy ówczesnemi (1920—1922) funkcjami tego urzędnika względnie jego wynagrodzeniem a przyjmowaniem przezeń w r. 1926 od płatników pewnych sum na poczet podatków, które nie doszły do kasy państwowej.

2) Nie było obowiązkiem służbowym ani egzekutorów podatkowych ani naczelnika władzy skarbowej wykrywanie nadużyć M. Tylka względnie donoszenie po wykryciu ich Sądowi karnemu. Organa te, stwierdziwszy owe nadużycia i ustaliwszy ich rodzaj i rozmiary (co wymagało kilka tygodni czasu) spełniły w zupełności swój obowiązek służbowy, donosząc o tem swym przełożonym władzom i pozostawiając tym ostatnim decyzję co do dalszego odpowiedniego postępowania w tej sprawie.

Uczynili to dwaj sekwestratorowie czynni w Zakopanem, przedkładając w sierpniu b. r. pisemne doniesienie o sprawie przełożonemu Urzędowi Skarbowemu z dołączeniem listy poszkodowanych przez M. Tylka płatników, ten zaś Urząd przedłożył je przełożonej swej Władzy t. j. Krakowskiej Izbie Skarbowej, zaś odpisu tegoż udzielił burmistrzowi w Zakopanem jako bezpośredniemu przełożonemu M. Tylka do oficjalnej wiadomości.

Izba skarbowa, do której postawiono zarazem wniosek o zwolnienie poszkodowanych przez M. Tylka płatników od kar za zwłokę należnych przy (spóźnionej' spłacie podatków — nie wydała w tej sprawie żadnej urzędowej decyzji, a tylko bawiący tu onegdaj referent spraw egzekucyjnych tejże Izby wyraził zdanie, iż nie ma mowy o generalnem zwolnieniu z urzędu od kar za zwłokę, natomiast każdą indywidualną prośbę wniesioną przez interesowanych w tym względzie załatwi Izba przychylnie.

Za co przeto powinni egzekutorowie (sekwestratorowie „odpowiadać") jak twierdzi autor owego artykułu — jemu samemu tylko wiadomo.

3) Nieprawdziwą i przekręconą wiadomość podaje tenże autor pod 4) owego artykułu twierdząc, iż naczelnik Urzędu skarbowego „proponował" burmistrzowi p. Kozłowskiemu „sanację" (dosłownie) polegającą na tem, aby nie robić doniesienia do prokuratorji, lecz aby połowę pensji Tylka pobieranej w gminie przeznaczyć na pokrycie zdefraudowanych sum". Rzecz miała się bowiem następująco:

W sierpniu b. r. gdy jako naczelnik Urzędu Skarbowego i przewodniczący komisji szacunkowej udałem się do Zakopanego, dowiedziałem się o aferze M. Tylka wcześnie z rana w drodze z dworca kolei do miasta, a to z ust urzędnika gminnego p. Hajca, następnie zaś od sekwestratora Józefa Maciągi, którzy w dalszym ciągu przedstawienia mi tej sprawy dodali, iż M. Tylek jako długoletni urzędnik gm. Zakopiańskiej ma, pomimo popełnionych nadużyć z pieniądzmi powierzanemi mu na zapłatę podatków — przyjaciół, chcących jego, a więcej jeszcze jego niewinną rodzinę ratować w tej sytuacji; „ratunek" ten polegać miał rzekomo na tem, iż jakaś instytucja finansowa miała za poręczeniem kilku zasobnych obywateli udzielić M. Tylkowi pożyczki potrzebnej na zaspokojenie poszkodowanych osób, którą to pożyczkę miał następnie Tylek spłacać z zakondykowanej w tym celu połowy swej płacy.

Zrealizowanie podobnego planu było w zasadzie możliwem, i uwalniając M. Tylka od odpowiedzialności karno-sądowej (pokrycie szkody przed doniesieniem o popełnieniu czynu) wyszłoby na pożytek poszkodowanych osób, a także uprościłoby sprawę wpłacenia niezapłaconych przez M. Tylka podatków, — zainteresowałem się przeto nim już z obowiązku służbowego (chodziło o powyżej 6000 zł. niezapłaconych podatków).

Zasięgnięcie bliższej o tem informacji u Zarządu gminnego zrazu nie było możliwem wobec nieobecności zarówno burmistrza, jak i sekretarza gminnego w Urzędzie gminnym. Dopiero około godziny 10 rano przyszedł do sali „Sokoła" (miejsca mego urzędowania) p. sekretarz gminy Dr. Hierowski, konferując w tej sprawie, oczywiście bez ustalenia jakichkolwiek pewnych momentów, a dopiero około południa **na zaproszenie p. Kozłowskiego** (za pośrednictwem funkcjonarjusza gminnego' udałem się do jego biura, przerywając posiedzenie komisji. Tam w obecności p. Hierowskiego odbyła się nasza rozmowa o sprawie Tylka.

W toku tej konferencji p. Kozłowski oświadczył, iż o podobnym planie pokrycia szkód wyrządzonych przez M. Tylka nic nie wie i że do zrealizowania go nie mógłby się przyłączyć, będąc w obawie o dobrą sławę swoją i gminy przed ewentualnymi zarzutami ze strony swych przeciwników politycznych, dodając, iż M. Tylka musi bezzwłocznie zasuspendować w służbie gminnej. Stwierdziwszy w ten sposób nierealność owego planu — zakończyłem rozmowę z p. Kozłowskim i opuściłem jego biuro, powracając do swego urzędowania w komisji, a sprawę M. Tylka, którą osobiście nie miałem chyba powodu się interesować, a służbowo tylko bardzo pośrednio wobec tego, iż Skarb Państwa nie był pszkodowany, przewidywane były tylko pewne trudności w ściąganiu podatków od poszkodowanych płatników), pozostawiłem jej własnemu biegowi. W kilka dni potem zawiadomił mnie p. Kozłowski telefonicznie, iż M. Tylka jeszcze nie suspendował — natomiast udzielił mu 8-dniowego urlopu żądanego przezeń celem wystarania się o pieniądze potrzebne do pokrycia niezapłaconych podatków, prosząc mnie o stosowną zwłokę w decyzji w jego sprawie. Odpowiedź moja brzmiała, iż przyjmuję to do wiadomości, że pisemnego doniesienia o aferze Tylka wraz z listą poszkodowanych oczekuję w najbliższą sobotę (dzień perjodycznego powrotu sekwestratorów do Nowego Targu), a gdy te nadejdą, przedłożę je Izbie Skarbowej — co też następnie uczyniłem. Tak w świetle prawdy przedstawia się rzekoma „moja propozycja" (sic) „sanacji" afery M. Tylka, — którą autor artykułu — ktokolwiek nim jest — złośliwie i perfidnie, bo zatajając jedne fakta, a przekręcając inne, podał do wiadomości publicznej w celu sobie tylko wiadomym, imputując mi rzekomą propozycję „tuszowania" afery M. Tylka.

Naczelnik Urzędu Skarbowego **Wiśniewski.**

Komunikat.

Z powodu pojawienia się w Nr. 25 z dnia 14-go listopada 1926 r. tygodnika „Góral" oświadczenia b. burmistrza i posła sejmowego p. Medarda Kozłowskiego, imputującego Władzom Skarbowym rzekome powierzenie urzędnikowi gminnemu w Zakopanem Michałowi Tylkowi funkcji ściągania podatków oraz odpowiedzialność tychże władz za dokonane przez Michała Tylkę nadużycia, oznajmia się, iż:

1) Żadne władza skarbowa nie powierzała nigdy urzędnikowi gminnemu Michałowi Tylkowi ani poboru ani ściągania podatków lub innych należytości skarbowych i powierzać nie mogła;

2) Osoby, które do rąk powyższego urzędnika gminnego uiściły pewne kwoty na poczet podatków lub należytości państwowych — a te nie zostały następnie wpłacone do Kasy skarbowej — uczyniły to na własne ryzyko i nie mogą uchylić się obecnie od uiszczenia tych samych kwot na rzecz Skarbu Państwa. W szczególności nie mogą osoby te powoływać się na swą dobrą wiarę w rzekome upoważnienie M. Tylka do przyjmowania pieniędzy na poczet podatków i należytości państwowych, albowiem wszelkie wezwania i nakazy płatnicze, pochodzące od Władz Skarbowych, zaopatrzone są (w drukowanym tekście) w dostatecznie wyraźne pouczenia, w jakim terminie, gdzie i w jaki sposób dany podatek (należytość) należy uiścić, t. j. bądź bezpośrednio w Kasie skarbowej, bądź też czekiem P. K. O. z podaniem Nr. konta danej Kasy;

3) wobec okoliczności pod 1) i 2) przytoczonych niema mowy o jakiejkolwiek odpowiedzialności Władz Skarbowych za nadużycia M. Tylka, względnie za szkody materjalne osób trzecich, wynikłe z owych nadużyć. **URZĄD SKARBOWY.**

Nowy Targ, 16 XI. 1926. **Wiśniowski.**

KRONIKA.

RÓWNIA KRUPOWA. Dzięki zatwierdzeniu znacznej części planu regulacyjnego, w szczególności na skutek prawomocnego postanowienia, że przez całą Równię Krupową prowadzić będzie szeroka aleja, sprawa szczegółowego planu zabudowy tej części Zakopanego — postępuje powoli naprzód. Po przełamaniu przez T. K. U. obstrukcji demagogicznej w tej sprawie, krótkowzroczni przeciwnicy regulacji przestali mącić i weszli, jak było do przewidzenia, na drogę pozytywnego współdziałania z autorem, obrońcami i wykonawcami planu.

W zarzutach przeciw szczegółowemu planowi Równi Krupowej, znaczna część właścicieli gruntów na niej położonych, oświadcza gotowość przeprowa-

dzenia komasacji w drodze dobrowolnej wymiany parcel między sobą. Oby to stało się jak najrychlej!

Niektóre zarzuty są już bezprzedmiotowe wobec nieuwzględnienia ich na konferencji, która odbyła się w lutym w Ministerstwie Robót Publicznych, powtarzanie ich jest zatem zbyteczne.

Przed zatwierdzeniem ostatecznego planu szczegółowego ma odbyć się t. zw. komisja obchodowa, która wysłucha na miejscu żądania właścicieli i uzgodni je w miarę możności z wymogami interesu publicznego, któremu muszą się podporządkować interesy prywatne. Kto łudzi współwłaścicieli Równi Krupowej innemi obietnicami, opóźnia rozwój Zakopanego i szkodzi tym, którym rzekomo chce pomagać.

Z OCHRONY PRZYRODY TATR. Bardzo interesujący artykuł o zabezpieczeniu moreny nad Morskiem Okiem zapomocą zalesiania usypisk, napisał p. M. A. Liberak, nadleśniczy dóbr zakopiańskich. Rozprawka była drukowana w „Przeglądzie Leśniczym", poważnym organie poznańskim. Autor uproszony przez Sekcję Ochrony Tatr do zajęcia się zabezpieczeniem moreny, przedstawia dokładnie zalesienie szutrowisk morenowych, daje ich opis oraz metodę zalesienia. Nadmienić wypada, — o czem autor nie wspomina, — że zdaniem rzeczoznawców roboty zostały wykonane bez zarzutu i zyskały powszechne uznanie.

KIERMASZ urządzony w Zakopanem dnia 12 XII. b. r. staraniem miejscowego Tow. św. Wincentego a Paulo, przyniósł dochodu brutto zł. 812.77. Wydatki wynosiły zł. 157.77, pozostało czystego dochodu zł. 655.

CELEM UDOGODNIENIA NABYCIA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH (patentów) na rok 1927 w terminie ustawowym przypomnianym w publicznych obwieszczeniach Izby Skarbowej z 6/11 1926 L 22.395/26/II t. j. w terminie do końca grudnia **1926 (który bezwarunkowo nie będzie przedłużony)** zarządza Urząd Skarbowy wydawanie tych świadectw przez delegowanych urzędników Skarbowych, a to: w Zakopanem (Urząd Miejski) w dniach 28. 29 i 30 grudnia 1926 r. codziennie od godz. 9 rano do 2 popołudniu.

Z „BRATNIEJ POMOCY" W ZAKOPANEM. Dla zorganizowania walki z gruźlicą wśród młodzieży akademickiej i z okazji 25-lecia Domu Zdrowia „Bratnia Pomoc" Koło Przyjaciół Akademika w Zakopanem organizuje Zjazd na 3 i 4 stycznia 1927 roku w Zakopanem i zaprasza nań reprezentantów Władz Akademickich, Państwowych, Komunalnych, Rad Miejskich, Stowarzyszeń Lekarskich i wszystkich, którym nie obcy jest los studjującej młodzieży.

Pragnący wziąć udział w Zjeździe zechcą podać Kołu Przyjaciół Akademika w Zakopanem swe adresy, celem przesłania im szczegółowego programu Zjazdu i zniżek kolejowych.

PROSPEKT ZAKOPANEGO, wydany przez Tymczasową Komisję Uzdrowiskową, będzie od 1 grudnia rozdawany do użytku podróżnych w każdym pociągu kolejowym z Krakowa do Zakopanego. Nadto „Orbis" zajmie się rozprzedażą prospektu we wszystkich biurach swoich w Państwie.

Pożądanem byłoby, aby także pensjonaty i hotele tutejsze rozsyłały prospekt swojej klienteli za pośrednictwem biura Gremjum lub bezpośrednio.

Jak planowano, prospekt powinien rozejść się najpóźniej w ciągu dwóch lat, po upływie których okaże się niewątpliwie potrzeba nowego wydania, uwzględniającego zmiany i nowości w naszej, tak szybko rozwijającej się stacji klimatycznej i turystycznej.

W SPRAWIE NAPISU NA GROBOWCU KASPROWICZA donosimy, że notatka nasza w poprzednim numerze jest już nieaktualna, gdyż równocześnie z jej nadesłaniem do redakcji, umieścił Komitet odpowiedni napis na grobowcu.

MIĘDZYNARODOWE ZJAZDY NAUKOWE W ZAKOPANEM. Od kilku lat odbywają się coroczne międzynarodowe zjazdy botaniczne, kolejno w różnych krajach. Ostatnie były w Szwecji i Stanach Zjednoczonych, zaś w 1928 r. kolej przypada na Polskę. Przez cały miesiąc gościć będziemy w naszym kraju kilkudziesięciu najsławniejszych botaników różnych narodowości. Kongres taki obraduje krótki czas w stolicy, poczem urządza wycieczki naukowe do najciekawszych pod względem roślinności terenów. Program kongresu obejmuje także kilkudniową wyprawę do Zakopanego i Tatr, jako jedynego w Polsce wysokogórskiego terytorjum. Mamy nadzieję, że nasze władze autonomiczne przyczynią się do przygotowań na ten zjazd, który znajduje echo nietylko w całym świecie naukowym, ale i w licznych korespondencjach w codziennej zagranicznej prasie. Idzie tu o poparcie w założeniu ogrodu botanicznego roślin tatrzańskich czyli alpinarjum, którego bardzo nikły początek znajduje się już obok Muzeum Tatrzańskiego. Jako pamiątkę pobytu w Tatrach dla zagranicznych gości zamierza dyrekcja Muzeum Tatrzańskiego wykwitne wydanie krótkiego opisu roślinności w Tatrach w języku francuskim z ilustracjami.

W lipcu 1927 odbędzie się w Polsce zjazd słowiańskich ludoznawców i geografów. Poprzedni był w Pradze, a rząd czeski i samorząd miejski wysilił się bardzo, aby uczonym ze wszystkich słowiańskich krajów zaimponować wysokim poziomem urządzeń naukowych zakładów. Zjazd wypadający z kolei w Polsce, będzie mieć odrębny charakter. Tylko krótki czas potrwają obrady w stolicy, poczem uczestnicy otrzymują na dwa tygodnie osobny pociąg, niby przenośny hotel i będą zwiedzać najciekawsze terytorja Polski pod względem etnograficznym i geograficznym. Podhale razem ze swojemi strojami ludowemi, wypasem owiec na halach, oraz muzealnemi zabytkami dawnej sztuki ludowej, zostało oczywiście włączone do programu. Wagonowy hotel zatrzyma się tu trzy dni, a słowiańscy ludoznawcy zapoznają się przez ten czas z ludoznawczemi osobliwościami Podhala. Mamy nadzieję, że samorządowe instytucje zrozumieją, iż i tutaj będzie ciążyć na nich obowiązek udzielania pomocy organizatorom zjazdu. Nie o bankiet idzie, bo tych sobie uczeni nie cenią, lecz o pomoc w zorganizowaniu pokazu tańców góralskich, wypraw na szałasy, a przedewszystkiem w ułatwieniu Muzeum Tatrzańskiemu, które w tej wyprawie odegra rolę gospodarza, wykończenia niezbędnych muzealnych urządzeń, bez których wyglądać ono będzie nawet w porównaniu z małemi muzeami niewielkich słowiańskich narodów mocno niegodnie w stosunku do znaczenia Zakopanego i góralszczyzny w Polsce.

NOWE POEZJE O TATRACH. Pod tytułem „Bunt lawin" ukazał się dobrze graficznie wydany tomik poezyj p. Kazimiery Alberti (Warszawa, Księgarnia F. Hoesicka, 1927). Autorka, znana z kilku dobrych nowel i wysoce kulturalnych korespondencyj o intelektualnem życiu Zakopanego, a niemniej i z pierwszej polskiej powieści narciarskiej, którą drukuje w „Świecie Kobiecym", poświęca Tatrom i tatrzańskim nastrojom szereg utworów o niecodziennej wartości. Nawet tak powszechnie znane tematy, jak „Halny wiatr" lub „Giewont" umiała autorka ująć zupełnie oryginalnie i świeżo, dowodząc już choćby temi dwoma wierszami, a także rymami, — iż w grupie tatrzańskich poetów mamy znowu jeden prawdziwy talent.

POMNIK CHAŁUBIŃSKIEGO naprzeciw Domu Wycieczkowego został naprawiony staraniem i kosztem Muzeum Tatrzańskiego. Daremnie jedno z poważniejszych pism warszawskich kilkakrotnie apelowało do gminy o opiekę nad zaniedbaną pamiątką. Wyręczyło ojców miasta Muzeum i sprawiło Sabale nowy smyczek, który ongiś wyłamał barbarzyński niszczyciel.

Zawiadomienie.

Podaję do wiadomości osób interesowanych, że dnia 6-go b. m. wygasły wszelkie pełnomocnictwa, jakich przedtem mogłam komukolwiek udzielić w zakresie zarządu moją willą w Zakopanem. Obecnie nikt takiego pełnomocnictwa nie posiada

Marja Stembarth.

Lista gości

od 15 do 30 listopada 1926 r.

Akselbrad Jakób, Lwów — Mazowsze.
Arnsztajn Dr Jan, Lublin — Orawa.
Alf Tarczyński Tadeusz, Słonim, Kościeliska, Ciułacz.
Ankudowicz Ludmila, Warszawa — Szopenówka.
Abrutin Mina, Łódź — Janina.
Adamczyk Piotr, Rozdzień — San. Dłuskich.
Andresówna Apolonja, Warszawa, Dom zdr. Banku P.
Asz Dr Michał z żoną, Łódź — Zawrat.
Anflinkowa Pelagja, Poznań — Krupówki 20.
Andrzejowska Elżbieta, Poznań — Grunwald.
Baczyński Leon, Łamięte — Warszawianka.
Bauerówna Klara, Borysław — Mazowsze.
Baranowska Lucyna, Warszawa — Cz. Krzyż.
Paar Janina, Warszawa — Dom zdr. Banku P.
Bartlewicz Jan St. z ż., Toruń — Szałas.
Błachut Józef, Lakszów — hotel pod Gewontem.
Błachut Stanisław, Kielce — Cz. Krzyż.
Bauer Henryk z ż., Warszawa — hotel Sport.
Bauerertz Władysława, Warszawa — Bristol.
Bellah Walter, M. Ostrawa — Morskie Oko.
Brzeziński Stanisław, Strzeszkowice — Kościesza.
Bee Helena, Kraków — Krupówki, Kołoński.
Bejnarowicz Stanisława, Poznań — San. Hawranka.
Bieniecki Witold, Kalisz — Wawel.
Biegańska Zofja, Siedlce — San. Naucz.
Biernacka Marja, Warszawa — Gerlach.
Blorek Franciszek z ż., Lignow — Cz. Krzyż.
Bochniewicz Jan, Lwów — Cz. Krzyż.
Bzowska Anna, Myślenice — Stokrótka.
Brodowy Paweł, Tłuste — Cz. Krzyż.
Boczkowski Dr Zygmunt, Warszawa — Renaissance.
Bogdan Marja, Kraków — Iwonka.
Brosz Józef, Bielsko — Morskie Oko.
Bogucki Antoni, Przemyśl — Warszawianka.
Budziszewska Małgorzata, Irwina — Orcio.
Budziszewska Marja, Irwina — Orcio.
Byczkowski Tadeusz, Wilno — Radowid.
Brydówna Wanda, Poznań — do Białego, Dom Naucz.
Byliński Aleksander, Warszawa, Kasprusie, St. Pęksa
Brycki Wacław, Kraków — Lwowianka.
Bartela Władysław, Wilno — Czerw. Krzyż.
Bławdziewicz Stefan, Warszawa — Warszawianka.
Bąk Alfons, Pszczyna — Ślązaczka.
Bartsz Paweł, Tarn. Góry — Kasztelanka.
Bądakiewicz Henryka — Warszawianka.
Barlińska Janina, Poznań — Wrzos.
Baltaziński Józef, Jasień — M. Oko.
Baskiel Tadeusz, Warszawa — Czerw. Krzyż.
Babicz Stanisław, Chorostków — Olcza 862.
Basler dr. Ignacy, Kraków — Radowid.
Barańska Helena, Poznań — Chramcówki 188.
Banderowa Zofja, Nawka — Odrodzenie.
Bartuś Juljan, Siedlce — San. nauczycielskie.
Baczkowski Mieczysław, Myców — Świetlana.
Bernsztekówna Róża, Warszawa — Łada.
Berger dr. Henryk, Lwów — Lwowianka.
Ceratkiewicz Anna, Zator — Kościeliska 41.
Cessany Kazimierz, Aleksander, Warszawa, Gencjana
Ciechanowska Sabina, Warszawa — Cz. Krzyż.
Cieślar Jan, Bielsko — hot. pod Gewontem.
Coleman Walter z ż., Warszawa — Sanato.
Cyankiewicz Stefan, Warszawa — Morskie Oko.
Choromański Michał, Japonja.
Cholewicki Alfred, Warszawa — Kresy.
Chrzanowska Helena, Kraków — Stamary.
Chwalibog Piecek Bohdan, Warszawa — Sanato.
Chrystofówna Józefa, Imielin — Modrzejów.
Chwałówna Marja z s., Katowice — Modrzejów.
Chawlowski Juljusz, Łódź — Warszawianka.
Chlebik Dr Józef, Katowice — Cieszynianka.
Choynowski Kazimierz, Warszawa — Renaissance.
Chołodeńska Elżbieta z c., Łódź — Ermitage.
Czajkowski Roman, Zagórze — Wołodyjówka.
Czech Marjan z ż., Gołobczyzna — Iwonka.
Czubek Władysław, Warszawa — San. Dłuskich.
Czepurkowski Ryszard, Warszawa — Gerlach.
Czubryt Juljan, Kraków — Bratnia Pomoc.
Czarnecki Mikołaj, Żywiec — Sas.
Czyżowski Stefan, Kraków — Morskie Oko.
Czerewin Aleksander, Grudziądz — Cz. Krzyż.
Całka ks. Wojciech, Góra — Arwa.
Całka Juljan, Gniezno — Arwa.
Celiński Adam, Słuszków — Czerwony Krzyż.
Ciechanowski Stefan, Kraków — Poraj.
Cichoniówna Sabina, Poznań — Walówka.
Ciezura Leokadja, Piotrków — nad koleją Zwijacz.
Ćwikliński dr. Eug. z ż. Kraków — Wołodyjówka.
Ciesielski Maksymiljan, Katowice — Nasza.
Cieślewski Wacław, Kraków — Wanda.
Ciołkowska Nela, Mszczonów — Mak.
Courtenay Baudum Romualda, War. — Wojciechowo.
Dawidowa Laura, Kraków — Curuśka.
Dąbek Stanisław z ż., Borowice — Marilor.
Dalferes Sabin Jan z r., Warszawa — Sanato.
Dalewski Bronisław z ż., Warszawa — Wierchy.
Dąbrowski Dr Włodzimierz, Katowice — M. Oko.
Danielewicz Leonja Marja, Warszawa — Curuśka.
Dąbrowska Eugenja, Warszawa — Zalesie.
Drabikowa Zofja, Warszawa — Cz. Krzyż.
Daszkowski Aleksander, Warszawa — Łubień.
Daszkowski Henryk, Warszawa — Łubień.
Dąbrowski Henryk, Bydgoszcz — Cz. Krzyż.
Drzewińska Olga, Warszawa — Sanato.
Dębiński Leon, Warszawa — M. Oko.
Dzwięgowa Marja, Mielec — Oaza.
Dziewałtowski Gintow R., Warszawa — Cz. Krzyż
Dzieduszycki hr. Eustachy, Przemyśl — Cieszynianka
Dwożakowska Marja, Warszawa — Lwowianka.
Dobrodzicki Adam z ż., Nacz — hotel Turystów.
Dokowski Juljusz, Warszawa — Cz. Krzyż.
Dobrowolski Alfons, Warszawa — Zacisze.
Dmowski Zygmunt z ż., Łódź — Sanato.
Drozdowicz Dr Grzegorz, Warszawa — Marilor.

Domanusowa Adela z s., Biała — Adela.
Domaszewska Zofja, Warszawa — Sienkiewiczówka.
Dobrzański Stałony Jerzy, Warszawa — Szopenówka.
Dudek Jan, Kocmyrzów — Lida.
Dziugan Emiljan, Żegiestów — Janosik.
Durowa Anna, Łódź — Łada.
Dutkiewicz Tadeusz, Warszawa — Ermitage.
Drzewiecki Tadeusz z ż., Łódź — M. Oko.
Dawid Oswald, Lwów — Poraj.
Dankiewicz Alfred, Siersza — M. Oko.
Dąbrowska Marja z r., Cz. Dunajec — Izia.
Dąbrowska Janina z c., Kraków — Zosieńka.
Denny Anna, Katowice — Wielkopolanka.
Dąbrowski Antoni, Warszawa — Leśniczanka.
Danel Alojzy, Bielsko — h. p. Gewontem.
Dańkowska Walerja — Janówka.
Dąbrowski Ignacy, Warszawa — h. Sport.
Denny Agnes, Katowice — Wielkopolanka.
Eibel Henryk i Janina, Warszawa — Szopenówka.
Epsztajnówna Tekla, Warszawa — Jerzewo.
Endelman Dr Leon z r., Warszawa, Wielkopolanka.
Eichhornowa Helena, Warszawa — Radowid.
Eisch Dr Henryk, Kraków — Czerwony Krzyż.
Eychner Dr Jakób, Łódź — Świt.
Fajansowa Wanda, Warszawa — Radowid.
Farnes Herman, Katowice — Uciecha.
Fakry Franciszek z ż., Jaworzno — Orcio.
Frank Karlota z c., Wołomin — Radion.
Franke Eugenjusz, Częstochowa — Granit.
Francówna Wanda, Warszawa — Cz. Krzyż.
Farner Jan z ż., Warszawa — Dom zdr. Banku P.
Farna Karol, Warszawa — Dom zdr. Banku P.
Fedecka Eugenja, Warszawa — Bohdanówka.
Fedorowicz Anna, Zakopane — Atlas.
Feferberg Dola, Warszawa — Ligja.
Friedman Tonia, Drohobycz — Sielanka.
Fiałkowska Janina, Warszawa — Asłanówka.
Filipowski Bohdan z ż., Warszawa — Wierchy.
Friedstein Dr Gustaw z ż., Łódź — Śnieżka.
Fischer Józef, Kraków — Sienkiewicza 479.
Formejster Ludwika, Lublin — Kamilla.
Front Juljan z ż., Warszawa — Granit.
Fuchsowa Janina, Warszawa — Biały Dwór.
Faulhamer Edward, Borysław — Warszawianka.
Fajertag Natalja, Warszawa — Curuśka.
Fałkowski Olgierd, Worochta — Dom wycieczkowy.
Grabowski Ludwik, Brześć — Czerwony Krzyż.
Gabryelski Franciszek, Kutno — Odrodzenie.
Grabski Stanisław F., Warszawa — Radowid.
Gąsiorowska Bronisława, Warszawa — h. Turystów.
Graban Stefanja, Warszawa — Poraj.
Grauberg Luiza, Pabjanice — Polesie.
Grabiński Mieczysław, Łódź — Morskie Oko.
Galisińska Seweryna z c., Warszawa — Zakątek.
Grabkowska Anna z s., Góra Zbylit. — Sienkiewicza 1
Gadomski Jan, Kraków — Pomoc Bratnia.
Gąbińska Sonia, Katowice — Strzecha.
Gerżabkowa Natalja, Kraków — Sanato.
Gembarska Stefanja, Warszawa — Nirwana.
Gembalski Henryk F., Lwów — Wierchy.
Genau Adolf, Łódź — Przedświt.
Grzesikowa Stanisława, Lublin — San. Hawranka
Gjorgjewitsch Mirosława, Czerwony Krzyż.
Gross Emil z c., Bielsko — Morskie Oko.
Gollas Jan, Jarosław — Łada.
Gorzechowska Lucyna, Przybranowo, Warszawianka.
Górski Marjan, Lwów — Mazowsze.
Goldlust Dr Leon, Łódź — Janina.
Goldlust Dr Anna, Łódź — Janina.
Goldlust Józef, Łódź — Janina.
Głodo Stanisława, Wilczyce — Curuśka.
Goldmann Mieczysław, Warszawa — Oleńka.
Goldberg Józef, Warszawa — San. Dłuskich.
Grodzicka Irena, Warszawa — Ermitage.
Głowacki Stanisław, Hoszcza — Borek.
Gront Eugenja, Lublin — Jasna.
Gronowska Marja, Zakopane — Rynek 3.
Grosglik Jerzy, Warszawa — Krysia.
Gold Artur, Warszawa — Staszeczkówka.
Górecki Stanisław, Lwów — Arwa.
Głuchowski Stanisław, Lublin — Czerwony Krzyż.
Gumińska Konstancja, Zalesie — Żychoniówka.
Gutgisser Mordko Marja, Warszawa — Ballada.
Gruszczyński Marjan z ż., Warszawa — Wołodyjówka
Gutkowska Michalina, Lwów — Czerwony Krzyż.
Gutowska Antonina, Warszawa — Włodka.
Gutentag Dr Stanisław, Łódź — Przełęcz.
Hałaciński Józef, Warszawa — Sanato.
Händel Dr Michał, Białystok — Kosówka.
Haberowa Anna, Wilno — Ermitage.
Hajduszewska Aleksandra, Warszawa — Cz. Krzyż
Hanicki Tadeusz, Poznań — Cz. Krzyż.
Haase Józefa, Katowice — Ermitage.
Haschmus Henryk, Bielsko — Wierchy.
Halicki Bronisław, Kraków — Jolanta.
Handelsmann Estera z s., Warszawa — Marilor.
Handelsmanowa Jadw. z c., Warszawa, Wojciechowo.
Hertz Alfred Łódź — Albion.

Held Bernard, Drohobycz — Mazowsze.
Herman Stefanja z c., Ząbkowice — Janka.
Heiman Zygmunt, Częstochowa — Granit.
Heyda Dr Eugenjusz, Jaremcze — Jurek.
Heyman Paulina, Warszawa — Strzecha.
Holeman Symena, Warszawa — Oaza.
Hołobut Dr Zygmunt, Warszawa — Kasprusie 48.
Hochanowicz Julja, Włocławek — Warszawianka.
Horrocho Artur, Łódź — Janina.
Hołubicka Zofja, Tomaszów Maz. — Oksza.
Hoppe Jan, Warszawa — Świetlana.
Hryckiewicz Emilja, Warszawa — Borek.
Ingsterowa Anna z s., Warszawa — Orawa.
Jakimcówna Władysława, Asłanówka.
Jarosz Stanisław, Blizne — Odrodzenie.
Jacewicz Marja, Warszawa — Zbyszko.
Jagielski Franciszek, Kraków — Świetlana.
Jarosz Tadeusz, Kraków — San. Dłuskich.
Janczewski Wojciech, Warszawa — Morskie Oko.
Jądrowska Zofja Ewa, Lublin — Sarjusz.
Jaworska Irena, Warszawa — Radowid.
Jakubowski Leszek, N. Bytom — Cieszynianka.
Janiszewska Aniela z c., Łódź — Łada.
Jędrzejowski Zygmunt, Poznań — Grunwald.
Junowiczowa Sabina z s., Litwa — Wybrana.
Kania Jan z ż., Ułanowice — Cz. Krzyż.
Kawecka Ludwika, Glinik Marjamp. — Mazowsze.
Krawczyńska Stanisława, Mszana Dolna — Zacisze.
Karadyszowska Zofja, Bydgoszcz — Irys.
Kasperski Miecz., Sierpc — Stamary.
Kaftal Izrael, Warsz. — M. Oko.
Kacinkiewicz Kazim., Zamość — Cz. Krzyż.
Kraśniańska Hanna, Warszawa — Gerlach.
Kasperski Antoni, Bydgoszcz — Krokus.
Kaliszek Jadwiga, Skarżysko — Obrochtówka.
Karczmar Hersz, Łódź — Dworek.
Kraus Halina, Warszawa — Wybrana.
Kańska Janina, Kończyce — Walówka.
Kamienobrodzki Jan z ż., Warsz. — Dom zdr. B. Pol.
Kasperski Miecz., Będzin — Bohdanówka
Kallawa Jan, Nowowilejka — Cz. Krzyż.
Knapik Kazimierz, Warszawa — M. Oko.
Kasprzak Juljan, Poznań — h. p. Gewontem.
Kachandel Chaim z m., Włodz. Wol.; Szymony 1624.
Karczmar Izm. z r., Łódź — Świt.
Krażowska Helena, Ryga — Łada.
Krażowska Lidja z s., Ryga — Łada.
Krzewski Karol, Warszawa — Orawa.
Koenig Elżbieta, Łódź — Cz. Krzyż.
Krzemuska Helena z c., Lwów — Błękitna.
Kirchmayer Wanda, Warsz. — Zacisze.
Kwiatkowski Eug., Chorzów — Sanato.
Kicka Marja, Estonja — Zośka.
Kinkel Bronisława, Warszawa — Zośka.
Klichowski Zdzisław, Poznań — Cz. Krzyż.
Kicki Władysław, Warszawa — Zośka.
Kietliński ks. Antoni, Paczki — Księżówka.
Kilińska Kazimiera, Warsz. — Stow. św. Zyty.
Krochówna Henryka, Lwów — Mazowsze.
Kopciowa Helena z c., Przemyśl — Cz. Krzyż.
Korytyński P. i Rita, Bielsko — Ermitage.
Kołudzki Łucjan, Grudziądz — Sanato.
Kotarbówna Helena, Chabówka — Kresy.
Kowalski Stanisław, Skierniewice — Łada.
Kolendo Dr. Miecz., Grodno — Cz. Krzyż.
Kojer Stefanja, Maków — Kamilla.
Kolasa Karol, Lwów — Warszawianka.
Kotwicka Wanda, z s., Czyżewicze — Zbyszko.
Kochanowski Bol. z ż., Grodno — Szopenówka.
Kocko Edward, Warszawa — Tatry.
Krokowski Adam, Warsz. — Dom zdr. Banku Pol.
Kowalski Adam, Rzeszów — San Naucz.
Koperkiewicz Wanda, Szczuczyn — San. Naucz.
Koczorowski Adam, Łódź — Królewianka.
Kosch Józef, Katowice — San. Dłuskich.
Koliniecki Marjan, San. Dłuskich.
Korzeniowski Ryszard, Baranowicze — San. Dłuskich.
Kostro Laura, Warszawa — Szałas.
Kowalczykowa Eug., Warszawa — San. Naucz.
Kon Józef, Warszawa — Radjon.
Kociuba Mikołaj, — Limba.
Koźniewski Andrzej, Warszawa — Bristol.
Konarski Dr Miecz. z ż., Warsz. — Marilor.
Kłossowski Dr. Miecz., Rawa Mazow. — Cz. Krzyż.
Kobeltowa Marta, Warszawa — Nina.
Kopystyńska Helena, Kraków — M. Oko.
Kozierowska Marja, Warszawa — Renaissance.
Korytowska Halina, Warszawa — Atlas.
Kowalczuk Aleksander, Grodzisk — Cieślówka.
Kurowska Halina, Warszawa — Marilor.
Kucharska Stanisl., Ruszków — Dom Turyst. Naucz.
Kurkiewiczowa Leokadja z r., Kocewia — S. Naucz.
Kuczewski Miecz., Toruń — Irys.
Kucharski Zenon, Radom — h. p. Gewontem.
Kluger Dr. Wł., Kraków — Sienkiewicza 459.
Kuk Stanisław, Warszawa — Curuśka.
Krzywiec Walerjan, Brześć — Świetlana.
Krzyżanowska Helena z r. Lwów — Baranówka.

Łange Artur, Gdańsk — Cieszynianka.
Langrock Róża, Kraków — Łubień.
Landau Helena z s., Warszawa — Cz. Dwór.
Lacher Seril, Gołogóry — Eljaszówka.
Langrod Zygmunt, Sosnowiec — Uciecha.
Lauer Michał, Bielsko — Pod. M. Boską.
Lewicka Anna Magd., Warsz. — Stamary.
Lewandowska Winc., Warszawa — Cieślówka.
Lewandowska Miecz. z s., Poznań — Mak.
Leinerówna Paulina, Lwów — Warszawianka.
Leś Józef, Ruda — San. Dłuskich.
Lehrhaftowa A., Kraków — Radion.
Lewin Leja, Białystok — Bocian.
Leszczyńska Marja, Warszawa — Cz. Krzyż.
Liske Antoni z ż., Poznań — Dzidka.
Lipnowski Daniel z s., Łódź — Dworek.
Lorja August z ż., Kraków — Ermitage.
Loteczkowa Janina, Lwów — Mazowiecka.
Luxemburg Alfred i Witold, Warszawa — Sanato.
Lullówna Halina, Warszawa — Irys.
Łukaszewicz Jadwiga, Augustów — Wołodyjówka
Łaś Władysław, Kraków — Sanato.
Łuczkowski Zorjan, Poznań — Smereków.
Łopp Grzegorz z ż., Łódź — Marilor.
Łakocińska Zofja, Drohobycz — Wojciechowo.
Łopottowa Marja z c., Warszawianka.
Łobodziński Marjan, Katowice — Cieszynianka.
Marcinkowski Tadeusz — Warszawa — Pod Słońcem
Majchrzak Wacław, Sosnowiec — Zalesie.
Makorcówna Marja, Lublin — Jerzewo.
Maciejko Wojciech, Gąbin — Wawel.
Manwetow Bolesława, Drohobycz — Świetlana.
Masłowska Zofja, Jedlicze — Ermitage.
Malecka Helena, Kraków — Cetnarski.
Malikowska Alicja, Warsz. — Dom zdr. Banku Pol.
Mazarska Helena, Warszawa — Gerlach.
Mańko Konstanty z ż., Zegrze — Ciągłówka Brzega.
Masoński Jan, Warszawa — Cz. Krzyż.
Matyszewska Janina, Częstochowa — Odrodzenie.
Mahrburg Adam, Warszawa — Kmicic.
Matusiak Aleksander, Kraków — Lwowianka.
Mendra Władysław, Warszawa — Bajka.
Melnyczukowa Stef. z r., — Pod Gubałówką.
Missalówna Marta, Pabjanice — Tatry.
Michałuszko Honorata, Stopnica — Odrodzenie.
Mierzejewska Janina, Warszawa — Smereków.
Mileszkiewicz Emilja, Równe — Borek.
Mildwurm Ida z c., Lwów — Warszawianka.
Mitelsbach Jehuda, Warszawa — Staszeczkówka.
Michalik Franciszek, Radom — Cz. Krzyż.
Milsztejnowa Zofja, Warszawa — M. Oko.
Mikuszewski Wł., Lwów — Jaz.
Modrzejewska Marja, Warszawa — Biały Dwór.
Mrozowska Irena, Warszawa — Szałas.
Młodożeńcowa Wanda, Warszawa — Lwowianka.
Muniowski Miecz., Warszawa — Cz. Krzyż.
Mularczykowa Wanda z r., Garwolin — Halszka.
Muszyńska Marja, Pruszków — Kubinówka.
Myszkowski Bol. z ż., Warszawa — Warszawianka.
Młynarczyk Jakób, Pabjanice — San. Hawranka.
Nachman Anna, Drohomirczany — Granit.
Nazarewicz Czesława z c., Lwów — Turnia.
Narkiewicz Jodko Alina, Warszawa — Gąsienicówka.
Nawrocka Felicja, Kraków — Halszka.
Najerman Ch. z ż., Kleweń — Chrama. Ustupski.
Niedzielska Marja, Grodno — Błękitna.
Niewiński August, Tarnów — Turnia.
Nirenberg Józef z ż., Łódź — M. Oko.
Niemyska Helena, Warszawa — Hanna.
Nowakowa Marja, Warszawa — Dom. zdr. Banku P.
Nowicki Jan, Tczew — Walówka.
Nojmanówna Adela, Łódź — h. Turystów.
Nowicka Halina, Poznań — SS. Sercanki.
Nowicka Zofja, Zamość — Rzymianka.
Ostrowski Roman, Warsz. — Dom. zdr. Banku Pol.
Ostrowska Wanda, Warsz. — Dom. zdr. Banku Pol.
Oczykowski Tadeusz, Warszawa — Japonja.
Ozdowska Stanisława, Gdańsk, Dom. zdr. Banku P.
Ogarek Eliza z c., Chwalibogowa — Radowid.
Ogorzały Adam, N. Targ — Pod Gewontem.
Owczarewicz Dr. Leon, Warszawa — Koliba.
Olesiński Jerzy, Warszawa — Gerlach.
Oberlender Abr., Drohobycz — Polesie.
Opolski Eugenjusz z r., Rzeszów — Złotoglów.
Owczyńska Marja, Warszawa — Jerzewo.
Olszewska Kazimiera z c., Łanowce — Asłanówka.
Obrębska Antonina, Kraków — Wojciechowo.
Oleniewicz Feliks, Tarnów — Wierchy.
Olszewska Zofja, Lubin — Orla.
Orłowski Lucjan z r., Warszawa — Żychoniówka.
Oderberg Anastazja, Kraków — Wierchy.
Orłowska Reiff, Warszawa — Bristol.
Orłowski Andrzej, Warszawa — Oksza.
Orłowska Wera, Warszawa — Uciecha.
Orłowski Piotr, Warszawa — Arwa.
Oxnerowa Jadwiga z r., Tomaszów — Wielkopolanka.
Pawlikowski Antoni, Modlin — Cz. Krzyż.
Pająkówna Genia, Łódź — Sas.

Patrycówna Marja, Łódź — Halszka.
Patrycy Wiktor, Kraków — Halszka.
Parasiewicz Jadwiga, Warszawa — Nirwana.
Pawłowicz Stan. z ż., Warszawa — Leśniakowka.
Pawlikówna Zofja, Radom — Pomoc Br.
Pawlikowska Wanda, Lwów — Pod Jedlami.
Pąkciński Ryszard, Poznań — Odrodzenie.
Płatnicka Wanda, Suwałki — Jadwiniówka.
Pawłowska Natalja, Warszawa — Bristol.
Pacanowski Antoni, Warszawa — Włodka.
Perepletczikow Mikołaj z r., Warsz. — Marynówka
Perlik Jakób, Pleszów — Lubień.
Petrażycki Jan, Warszawa — Asłanówka.
Perzyk Stanisława Zofja, Warsz. — Bohdanówka.
Priester Jeljusz, Warszawa — Wanda.
Pietrasówna Janina, Andrychów — Gerlach.
Pilatowski Apolinary, Wilno — Baranówka.
Piotrowska Janina, Lubliniec — Leśniakówka.
Piecek Chwalibóg Bohdan, Warszawa — Sanato.
Piehl Leon z ż., Będzin — h. p. Gewontem.
Piątkiewicz Kazimierz, Rohatyn — Cz. Krzyż.
Pikulski Jan Wacław, Jurkowice — Wanda.
Piasecka Anna, Żołudek — Grunwald.
Pietraszowicz Wanda, Warszawa — Płazówka.
Pilarzówna Wilma, Zakopane — Helena.
Priester Juljusz, Warszawa — Wanda.
Piątkowska Walentyna, Czerniejewo — Gajówka.
Piasecka Zofja, Sądowa Wisznia — Stasek.
Podgórska Nadzieja, Łuck — Baranówka.
Pojner Józef, Tarnopol — Helenka.
Prokopnik Paulina, Warszawa — Dom zdr. Banku P.
Popławski Feliks, Łowicz — San. Dłuskich.
Popilawski Wład., Warszawa — Cieszynianka.
Posner Alina, Warszawa — Mak.
Popławski Stefan, Kraków — Łukaszówki 9
Poznańska Kazimiera, Warszawa — Marilor.
Pojnar Józef, Zborów — Józefa.
Popławska Felicja, Jaśkowce — Nina.
Pokorna Weronika, Pabjanice — San. Hawranka.
Pogonowski Jan, Łopińska mała, — Jerzewo.
Polakowa Regina, Stanisławów — Ermitage.
Pluciński Zbigniew, Poznań — Bałamutka.
Prusicka Zofja, Łódź — Janina.
Pyć Józef, Warszawa — Staszeczkówka.
Raszowska Irena, Lwów — Krzemień.
Rayska Bogusława, Zagł. Dąbr. — Litwinka.
Radziszewska Hanna, Warszawa — Szopenówka.
Rarogiewicz Henna, Warszawa — Wawel.
Raczyńska Maksymowicz z s., Czerńk., Sienkiewicza 5.
Radwan Helena, Warszawa — Sanato.
Ramult Tadeusz, Gdańsk — Warszawianka.
Reinhold Gedali, Brody — Cz. Krzyż.
Reinfeld Edward, Warszawa — Smereków.
Rebenbaum F. M., Warszawa — Krupówki 35.
Riggs Lloyd E. Warszawa — Sanato.
Rogaczewski Andrzej, Gdańsk — Mak.
Rogozińska Iza z c., Warszawa — Ostoja.
Rozengarten M. z ż., Łódź — Chowanna.
Ronikierówna hr. Ant., Warszawa — Oaza.
Romanowski Ignacy, Hrubieszów — Królewianka.
Rogaczewski Andrzej, Gdańsk — Błękitna.
Roszkowski Witold, Inowrocław — Cz. Krzyż.
Romanowski Benus, Białystok — Bocian.
Rozentalowa Mania, Warszawa — Strzecha.
Romańska Helena, Lwów — Lwowianka.
Romański Józef i Danuta, Lwów — Lwowianka
Rosińska Helena, Warszawa — Henka.
Roman Mieczysław, Lwów — Zamoyskiego 121.
Rubinrot Józef, Warszawa — Tomkówka.
Rutkowska Zofja, Sambor — San. Nauczyc.
Rumińska Marja, — Jerzewo.
Rubinfeld Benjamin, Kraków — h. p. Gewontem.
Rutkowska Helena, Warszawa — Nietwoja.
Ryfiński Walery, Kielce — Sanato.
Rybowicz Adam, Wieliczka — Krup. za wodą 68.
Rydzewska Matylda, Chełmie — Poznanianka.
Skawiński Stanisław, Częstochowa — Helenka.
Skarzyński Ludomir, Warszawa — Wołodyjówka.
Sapożniak Hania, Pińsk — Mimoza.
Sabat Feliks, Zagórze — Koszysta.
Skarzeńska Kazim. z c., Kraków — Sanato.
Sadzewicz Anna, Baranowicze — Cz. Krzyż.
Sanarynówna Irena, Jaworów — Br. Pomoc.
Sadowski Stanisław, Warszawa — Cz. Krzyż.
Skarzeński Jan, Kraków Sanato.
Skalska Klaudja z dz. Warszawa — Warszawianka.
Sandrowska Janina, Warszawa — Cieszynianka.
Samołykowa Helena, Rzeszów — Kresy.
Seiden Dr. Benon z ż., Kraków — Ermitage.
Serwiński Zdzisław, Warszawa — Warszawianka.
Sleczyńska Emilja z r., Grodno — Konradówka.
Segert Paweł, Wiesbaden — Janina.
Siekierko Kazim., Troki — Cz. Krzyż.
Śliwiński Jan, Warszawa — Sanato.
Świst Jan, Horysiówka — Pod Gubałówką.
Siemaszko Wincenty, Skierniewice — Cz. Krzyż.
Sikorski Marjan, Dąbr. górn. — M. Oko.
Siemianówna Zofja Danuta, Warszawa — Dom. B. P.
Sosnowska Antonina, Warszawa — Oaza.
Sokołowski Józef, Warszawa — Iwonka.
Sorzyński Ignacy, Kraków — Kresy.
Skornicki Józef, Czuczewicze — Urocza.
Smotyg Marcin, Siemin — Urocza.
Smoleński Tadeusz, Warszawa — Oaza.
Sokołowski Józef, Warszawa — Oaza.
Solski Adam z ż., Warszawa — Krzemień.
Sokołowski Dr. Roman, Sielce — Oaza.
Słota Piotr, Wolbrom — Janka.
Sołtan Aleksander, Zagórzany — Cz. Krzyż.
Solczuk Mikołaj, Mołodeczno — Jasna.
Sołtysiak Karol, Łuniniec — Józefa.
Sroczyński Witold, Kraków — Oksza.
Sojka Wojciech, Pabjanice — San. Hawranka.
Smoleńska Janina, Warszawa — Świetlana.
Supiński Janusz, Asłanówka.
Sudołowa Marja, Chabówka — Kresy.
Surmiakówna Helena, Dąbrówka — Dom Tur. naucz.
Subczyński Stan., Warszawa — Wojciechowo.
Sunderland Rudolf z ż., Łódź — Cz. Dwór.
Slusar Roman, Inowrocław — Dom zdr. Banku P.
Służewska Marja, Chełm. — Cz. Krzyż.
dą również powiększane o 10%. Zaległości z roku
Suska Janina, Warszawa — Renaissance.
Sułkowska Olga, Poznań — Sanato.
Sunderland Rudolf, Łódź — Bristol.
Szeruka Zofja, Warszawa — Szałas.
Szlamowicz M. z ż., Łódź — Morskie Oko.
Sztompkówna Jadwiga, Warszawa, Chałubińskiego 11
Szypolski Karol, Warszawa — Gencjana.
Schmeidler Adolf, Przemyśl — Strzecha.
Szymański Tadeusz, Warszawa — Wojciechowo.
Schcypak Wasil, Selecka — Cz. Krzyż.
Szanikowski Edward z ż., Kraków — Sanato.
Szulc Józef, Poznań — Kościesza.
Szukalska Zofja, Poznań — Szopenówka.
Szpilmanowa Regina, Łódź — Śnieżka.
Schulde Maksymiljan, Łódź — Borek.
Szumska Eugenja, Warszawa — Limba.
Szuster Tadeusz, Warszawa — Szopenówka.
Szymański Szczęsny, Warszawa — Orawa.
Szalewicz Wacław z ż., Grodno — Cz. Krzyż.
Szychowska Irena, Poznań — Cz. Krzyż.
Szczepański Stanisław, Kraków — Lwowianka.
Szmidtowa Matylda, Bydgoszcz — Stamary.
Szapiro Dr Saul z ż., Warszawa — Curuśka.
Szulc Jan, Warszawa — Smereków.
Szafkon Zofja, Warszawa — Ligja.
Szumska Antonina, Pabjanice — San. Hawranka.
Szlam Mieczysław, Łódź — Górno Karpacka.
Szmerłowska Gustawa, Łódź — Franciszkówka.
Strelów Jan, Czersko — Cieszynianka.
Strzelecka Marja, Lwów — Sercanki.
Stegman Józef, Sarnów — Wiosna.
Stein Kazimierz, Poznań — Dom Turyst. Naucz.
Stelmaszewska Stanisława, Warszawa — Zalesie.
Strzałkowska Halina, Sosnowiec — Atlas.
Stengel Oskar, Jarosław — Jerzewo.
Styfi Adam, Warszawa — Warszawianka.
Stec Bolesław, Lwów — Pomoc Bratnia.
Strowski Tadeusz, Warszawa — hotel Sport.
Stegman Kazimierz, Sarnów — Hanka.
Soperówka Zina, Łuck — Szachownica.
Stwiegan Marja, Hajduki W. — Poraj.
Teodorczuk Bolesław, Warszawa — Walówka.
Tierling Rudolf, Wełnowiec — Wołodyjówka.
Tomaszewski Teofil, Grudziądz — Cz. Krzyż.
Turska Stanisława, Radziwiłłów — Ostoja.
Tutaj Franciszek, Krotoszyn — San. naucz.
Turkieltaub Laia, Warszawa — Gencjana.
Tyrowiczowa Michalina, Warszawa — Cz. Krzyż.
Taube bar. Zofja, Warszawa — Warszawianka.
Taranek Eugenjusz, Warszawa — Zakopianka.
Tkacz Aleksander, Stanisławów — hp. Gewontem.
Tarkowski Stanisław, Warszawa — hp. Gewontem.
Trzepińska Irena, Kraków — Janina.
Tarnowski Stanisław, Poznań — Oaza.
Tarwacka Julja, Warszawa — Szałas.
Tarnowski Kazimierz z r., Dąbrowa górn., Skibówki.
Tapczewski Jan, Łódź — Warszawianka.
Twardowski Władysław, Poznań — h. p. Gewontem.
Twadowski Juljusz, Poznań — Odrodzenie.
Tarnowska Stanisława, Radom — Pomoc Bratnia.
Tarankówna Stanisława, Warszawa, Stow. św. Zyty.
Tajtelbaum Aleksander, Warszawa — Obrochtówka.
Trzetrzewińska H., Warszawa, Kościeliska, Walczak
Trepolska Janina, Warszawa — Tomkówka.
Tęczowa Marja, Zamość — Curuśka.
Tenenbaum Feliks, Łódź — Wołodyjówka.
Trippenbau Marja, Warszawa — Łada.
Trippenbau Zofja, Warszawa — Łada.
Totkacz Józef, Tczew — Pomoc Bratnia.
Topczewski Jan, Łódź — Warszawianka.
Tomaszewska Eugenja, Będzin — Zacisze.
Tomaszewska Stanisława, Poznań — Borek.
Tchórzewska St. z syn., Warszawa, Warszawianka.
Tyszkówna Stefanja, Łódź — Szopenówka.
Tyc Antoni, Płock — Swobora.
Tylbor Dr Stanisław z ż., Warszawa — Borek.
Tymowski Stefan, Warszawa — Gencjana.
Uziembło Jadwiga, Warszawa — Czerw. Krzyż.
Uszyński Bruno, Sokal — Kamilla.
Uldanowicz Jan, Radom — Smereków.
Visek Vladimir, Warszawa — Radowid.
Vosgier Jerzy, Dąbr. Górn. — Borek.
Vychodil Ludwik, Tarnów — Za Strugiem.
Vorbrodtówna Wanda, Sosnowiec — Atlas.
Wasilewska Wacława, Grudziądz — Kresy.
Waliszewska Marja, Łódź — Odrodzenie.
Wasilewski Kazimierz, Warszawa — Gerlach.
Wasilewska Kazimiera, Warszawa — Smereków.
Waksmańska Alicja, Dąbr. Górn., Skibówki Tatar.
Wagner Antoni i Mieczysł., Warszawa — Borek.
Wąsik Władysław, Warszawa — Cz. Krzyż.
Wajszczukowa Djoniza, Zamość, San. Naucz.
Wegner Artur, Łódź — Bohdanówka.
Weroński Józef, Sandomierz — Łubień.
Weliszek Aleksander, Lwów — Mazowsze.
Weigt Stefan, Łódź — Odrowążówka.
Weigt Halina, Łódź — Odrowążówka.
Weishoff Henryk, z żoną, Łódź — Zawrat.
Weryho Natalja, Częstochowa — Cz. Krzyż.
Wesiewska Karolina, Warszawa — Cz. Krzyż.
Wertheim Tomasz, Warszawa — Bristol.
Wiśniewski Bron., Warszawa — Wanda.
Wierzejska Zofja, Lwów — Warszawianka.
Wilgus Dr Aleksander, Kraków — Sienkiewiczówka.
Wianecki Kazimierz, Lwów — Iwonka.
Wilk Ignacy i Irena, Lublin — Leśniakówka.
Wieczorek Felicjan, Sosnowice — Albion.
Wieczorek Stanisław, Sosnowice — Szopenówka.
Wirszyllo Henryk, Wilno — Sanato.
Wildman Izabella, Pabjanice — San. Hawranka.
Wróblewski Aleks., Radomsk — Wtorka.
Wroński Aleks., Tarnów — Cz. Krzyż
Wójtkiewicz Wład., Grodno — Cz Krzyż.
Wroczyńska Zofja, Warszawa — Wybrana.
Wolniewicz Konstanty, Częstochowa — Modrzejów.
Wnorowska Klotylda, Szachownica.
Wójtkiewiczowa Zofja, Grodno — Biały Dom.
Woyno Leokadja, Warszawa — Sanato.
Włoch Dr Władysław, Warszawa — M. Oko.
Wylazłowska Teod. z c., Chełmonice — Wojciechowo
Wynder Stanisława, Warszawa — Cz. Krzyż.
Wysocka Halina, Połodcze — San. Dłuskich.
Wyrwalski Jerzy, N. Sącz — Warszawianka.
Wyrzykowska Eugenja, Żyrardowo — Oksza.
Wajnryb Dawid, Łódź — Małopolska.
Waldmanowa Emilja, Kraków — Promienna.
Walczak Ignacy, Wiry — San. nauczyc.
Wanchope A. S., Berlin — Sanato.
Walawski Władysław, Tarnów — Cz. Krzyż.
Walewski Wacław M. z ż., Chełm — Wołodyjówka.
Wargacka Helena, Huta Gogolewska — Eljaszówka.
Wagner Adam, Siersza — Sanato.
Walcowa Marja, Warszawa — Curuśka.
Walewska Ponińska M., Warszawa — Warszawianka
Warszawska Lora z c., Warszawa — M. Oko.
Wasylyszyn Andrzej, Stojanów — P. Gubałówką.
Wasilewski Kazimierz, Warszawa — Krokus.
Walicka Paulina, Zawiercie — Za strugiem.
Watten Stanisław, Warszawa — Wiosna.
Weber Bolesław, Poznań — Radowid.
Wehr Witold, Warszawa — Radowid.
Węcławowicz Marja, Zbylit. góra — Bochdanówka.
Załęska Helena, Warszawa — Dom Zdr. Banku P.
Załęski Apolinary, Warszawa — Dom. Zdr. Banku P.
Zarzyska Ida, Kraków — Zagórze.
Zagórski Jan, Katowice — Sanato.
Zachorski Dr Ryszard, Przemyśl — Orawa.
Zalewski Juljan, Łuniniec — Józefa.
Zawrzelowa Jadw. z c., Przemyśl — Szopenówka.
Zachorski Dr Ryszard, Przemyśl — Renaissance.
Zagórski Szczęsny, Lwów — Walczakówka.
Zubkowa Olga, Łuck — Cieszynianka.
Zygmuntowa Katarzyna, Przemyśl — Siemianówka.
Zbyszyński Zygm. z ż., Warszawa — Nirwana.
Zdybiówna Marja, Toronin — Odrodzenie.
Zyskind Paulina, Warszawa — Świt.
Zawadzki Michał, Chełm — Cz. Krzyż.
Zawistowski Andrzej, Warszawa — Grunwald.
Zalewska Helena, Warszawa — Szałas.
Zegarski Leonard, Toruń — Zacisze.
Zetlówna Zofja, Warszawa — Sanato.
Zubrzycki Tadeusz, Warszawa — hot. Sport.
Żelechowska Natalja, Warszawa — Bochdanówka.
Żmijewska Jadwiga z s., Kołorąb — Zacisze.
Żurakowski Romuald, Warszawa — Curuśka.
Żegliński Ludwik, Lwów — Warszawianka.
Żywkowska Janina, Garbatka — Modrzejów.
Żychlińska Alina, Warszawa — Dom Zdr. Banku P.

Skorowidz.

Adwokaci.

Dr. Józef Bulanda, adwokat i obrońca w sprawach karnych i wojskowych, Ogrodowa, willa „Jaśka“.

Dr. Diehl Józef, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik“, Telefon nr. 117.

Lekarze:

Dr. Szymon Papier, Kościeliska 2. Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka.

Tekstyle. Konfekcja:

Antoni Krzyżak, ul. Krupówki, narożnik ul. Na rynek.

Maksymiljan Skibiński, ul. Krupówki 20.

Kamil Tomaszewski, ul. Krupówki 39.

Księgarnie:

Gebethner i Wolff, Krupówki obok poczty.

Księgarnia Nowa, ul. Krupówki 51.

L. Zwoliński — ul. Krupówki 37, vis a vis hotelu „Morskie Oko“ oraz wypożyczalnia książek.

Kefir:

Marjan Dorobczyński, ul. Krupówki 71, dom St. Wojciechowskiego.

Notarjusz:

Dr. Stefan Góra, Krupówki nad księgarnią Zwolińskiego.

Pamiątki z Zakopanego i Galanterja:

J. T. J. Komendziński, ul. Krupówki, obok księgarni Zwolińskiego.

Kiosk „Rozwoju“, ul. Krupówki, vis a vis Karpowicza.

Józef Tymke, Krupówki 69, vis à vis sklepu Meinla.

Piotr Lal, Krupówki 49, vis à vis Morskiego Oka.

S. Ciszewski, Krupówki obok Morskiego Oka.

„Ozdoba“ Kowalczyk i Ska, Krupówki, vis à vis księgarni Gebethnera.

Pensjonaty:

„Konradówka“, ul. Sienkiewicza.

Hotel-Pensjonat „Bristol“, ul. Chałubińskiego.

„Pod Matką Boską“, ul. Ogrodowa.

„Sanato“, ul. Jagiellońska.

„Warszawianka“, ul. Jagiellońska.

„Czerwony Dwór“, ul. Kasprusie.

„Dzidka“, Żywczańskie, własność Mjr. Liske.

„Uciecha“, ul. Kasprusie.

Spożywcze artykuły:

„Bazar Polski“, sklep główny, ul. Krupówki — filje: ul. Kościeliska i Chramcówki.

Banki:

Bank Podhalański Spółdzielczy vis à vis poczty (dom własny).

Sprzedaż i kupno:

„Panta“, Biuro sprzedaży domów, parcel i t. p., ul. Krupówki, obok „Komispolu“, tel. 76.

Zakłady fotograficzne:

Fotografja wytworna: H. Schabenbeck „Stefa“, Krupówki 57, tel. 136.

Cukry i czekolady:

Bazar cukrowy: Ludwik Kubica, Krupówki 65.

Tekstyle, konfekcja, obuwie:

Jakób Stiel, Krupówki 51, tel. 130.

Maks Mangel, Krupówki vis à vis Morskiego Oka.

Krawcy męscy:

Piotr Lal, Krupówki 49, vis à vis Morskiego Oka.

Pantofle zakopiańskie:

Wanda Śniegocka, Krupówki 39, II. p., nad księgarnią Zwolińskiego.

Kawiarnie i restauracje:

„Tatrzańska“, Krupówki vis à vis poczty.

Artykuły kosmetyczne, toaletowe i domowogospodarcze:

Jakób Wanderer, Krupówki L. 27, vis à vis księgarni Gebethnera.

„Onacia“ Witold Podgórski, Krupówki, (obok poczty).

Przybory sportowe, leżaki, saneczki:

Andrzej Góraś, Krupówki 33.

Jakób Wanderer, Krupówki L. 27, vis à vis księgarni Gebethnera.

Wydawca: Maksymiljan Skibiński. — Redaktor sam siny i odpowiedzialny: M. Skibiński. — Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarz. Rom. Ferka w Krakowie.